

A szegedi pártértekezlet

(Folytatás a 1. oldalról).

sok alaposan rácafoáltak. Például a termelési terv túlteljesítésére és önköltség csökkentésére történt vállalkozás végéig 40,5 millió és ebből már az I. negyedévben 25 milliót teljesítettek a vállalatok.

A szakszervezeti munkában a dolgozók érdekeinek minden irányú védelme terén van a legtöbb javulás, de még ez sem elég. Nem téveszthetjük szem elől Leninnek azt az útmutatását, hogy a vállalati bürokráciával szemben a szakszervezetnek meg kell védeni a munkások érdekeit. Vissza kell állítani a kollektív szerződés becsületét, hogy mindenki úgy tekintse azt, mint az üzem »alkotmányát«.

Azt is meg kell érteni sok szakszervezeti funkcionáriusnak, hogy éppen az alapvető munkásérdek szempontjából elengedhetetlen a szociális munkaverseny, a termelékenység emelése. Enélkül nincs tervteljesítés és túlteljesítés, nincs nemzeti fejlődés-emelkedés és nincs mód a dolgozók, mindenképp előt a munkásosztály élet-színvonalának kellő ütemű emelésére.

sok tartalékunk van. Dolgozóink — mint eddig mindig — nyilván most is megértik, hogy a párt által tervezett munkaidő-csökkentés és a reálbérek emelése, és a többi, az életszínvonal emelésére irányuló terveinket csak úgy tudjuk megvalósítani, ha minden meglévő tartalékot éppen e tervek teljesítése érdekében maximálisan kihasználunk.

Az ősszibarban 8 üzem nem teljesítette tervét, például a Szegedi Kéziparvezetés, a Cipőgyár, a Téglagyár telepei, a Malomipari Egyesülés, a Cipőgyár és néhány ksz nem teljesítette export-tervet, pedig az export-tervek teljesítésének fontosságát a KV 1955 novemberi határozata nagyon komolyan aláhúzza. A mi iparunk termelésének csak kevés százaléka megy export célra. Ha nem is döntő ez, külkereskedelmünk szempontjából mégis jelentős. Hat üzem és néhány ksz nem teljesítette kellően az anyaghányad csökkentését, pedig köz tudomású, hogy iparunk jelentős mértékben importanyagból dolgozik. Ezért az anyagtakarékosságunk és a műanyagok felhasználásának igen nagy jelentősége van.

Sok tartalékunk van a vállalatoknak a műszaki fejlesztésre irányuló intézkedésekben. Ehhez meg hozzá lehet számítani a különböző okok miatt bekövetkezett munkaidő vesztéseket. Ezekért a hibákért a vállalatok vezetői, Busáné, Oláh, Magyar, Polák, Turza, Szöllösi, Seres, Széler és a többi elvtársak személy szerint is felelősek. A vezetők azért vannak helyükre állítva, hogy megoldják a feladatokat, és nem azért, hogy szemléljék a bajokat. Annál is inkább fel kell

hívni erre a figyelmet, mert az első negyedévben több üzem, a Téglagyárak, a Tejúzem, a Falemezgyár, a Ládagyár nem teljesítette a tervet. Gyengén kezdődött a munkaverseny és elég gyengén készültek fel a kollektív szerződések megkötésére is, — bár az előzetes adatok alapján a minisztériumi ipar 107,7 százalékra, a helyi ipar 107,4 százalékra teljesítette tervét.

Az a körülmény, hogy 4,3 százalékkal maradtak el üzemünk a munkavédelmi és szociális beruházások végrehajtásában, azt is mutatja, hogy még mindig nem becsüljük meg eléggé több helyen az anyagi javakat termelő áldozatkész dolgozóinkat. Pedig az a körülmény, hogy üzemünk dolgozóinak 65 százaléka nő, különösen kötelezővé teszi párt- és gazdasági vezetőink számára az anyák, feleségek, leányok gondjaival, problémáival való törődést.

A beszámolási időszakban elért eredményeinkhez jelentős segítséget adott az MB. és ipari-közlekedési osztálya. A helyszíni, gyakorlati tapasztalat-átadás nagymértékben segítette munkánkat, — mondotta a többi között Ladányi elvtárs. — Ahhoz, hogy az évi nagyobb feladatokat megoldjuk, lényegesen javítani kell a párt VB és osztályai munkamódszerét. Többet kell segíteni, nemcsak az aktívok kerésztül, hanem az SZKP XX. kongresszusának útmutatását követve személyesen, a helyszínen a feladatok helyes kidolgozásában, a műszaki, szervezeti és politikai akadályok elhárításában, a konkrét termelést segítő pártpolitikai munka megjavításában.

dás. Kedvező jelenség, hogy míg 1955-ben a belépett családok számánál kevesebb hold földet vittek be, addig 1956-ban már a belépettek számának majdnem kétszerese a bevitt föld hold szerinti.

Munkánk fő hibája azonban továbbra is az, hogy a középparasztok között nem fejtünk ki kellő politikai munkát és a tsz-tagságot még most sem tudtuk kellőképpen mozgósítani (különösen az Új Élet Tsz-ben.). Nem tudtuk a tsz eredményeit és a jövőjét kellően tudatosítani a kívülről parasztozók előtt.

A városunk területén lévő Mezőgazdasági Kísérleti Intézet munkája az elmúlt két évben komoly fejlődést mutat. A rizstermelés, a fűszerpaprika szántóföldi helyre történő ültetése, a nyári ültetésű burgonyatermesztés agrotechnikájának korszerű módszereit dolgozták ki. Munkájukkal hozzájárultak, hogy kendermag importáló államból, kendermag exportáló állam lettünk. A kísérleti gazdaság is sokat fejlődött.

Kulturális életünk fejlődésének kérdései

Köz tudomású, hogy Szeged a délkeleti országrész kulturális központja. Ez a város második fő várososága, amely a helyi pártpolitikai munkát meghatározza. Egyetemünk, tudományos és kulturális intézményeink a város határán túlterjedő jelentőséggel bírnak. Ezért helyes volt, hogy a pártbizottság az utóbbi két évben a korábbi időszaknál több gondot fordított erre a területre.

Az e területen folyó pártpolitikai munkától nagymértékben függ, hogy a kultúr-intézmények milyen mértékben töltik be feladataikat a szocialista építés során lezajló kultúrforradalomban. Fontos kérdés ez a régi és az új fiatal értelmiség politikai nevelése szempontjából is. A munka jelentőségét különösen aláhúzza a Központi Vezetőség novemberi határozata, amely szerint a márciusi határozat végrehajtása legnehezebben ezen a területen — s az irodalmi élet területén ment.

Becsületére válik értelmiségi párttagjainknak és az e területen működő pártszervezeteink, hogy — kevés kivételtől eltekintve, ha nem is mindenütt kell erővel, de elég egységesen léptek fel a jobboldali elhajlás ellen.

A közoktatás terén hátrébbre szorult a világnézetű nevelés, erősen csökkent az ideológiai oktatásban résztvevő pedagógusok száma. Eluralkodott a liberalizmus, az opportunizmus: meglazult a tanulmányi fegyelem, sok helyen elnézőkké váltak a vallásosság, a klerikális reakció tevékenységével szemben, nem folytattak harcot a nacionalista, sovénizista nézetek ellen, teret engedtek az osztályidegen elemek tevékenységének és az ellenséges nézeteknek.

Az önállóságra való nevelés címén elhanyagolták a munkás-paraszt származású tanulókkal való foglalkozást, eminek következtében nagyarányú volt a lemorzsolódás. Felsőbb iskolára való jelölésnél hátrébb szorították az osztályszempontokat. Elhanyagolták az iskolai DISZ-szervezetek és az úttörőmozgalom fejlesztését, nem használták fel a bennük rejlő nagy nevelőerőt.

A jobboldali elhajlás egyik elterjedt súlyos következménye az általános iskolákban a testi fenytés, — amelyet kizárólag munkás-paraszt gyerekekkel szemben alkalmaztak — és amely a régi burzsoá nevelési elvek újra-éledését jelentette. Jellemző következménye volt még a jobboldali elhajlásnak az iskolai pártszervezetek 1954. januárban történt feloszlata, amelyeket később visszaállítottunk.

Ennek a helyzetnek a meg-

Az erőfeszítések eredményeként városunk a mezőgazdasági munkák végzésében országosan a harmadik helyre, a begyűjtésben pedig az első helyre került. A városi és a kerületi tanácsok közül az I. és III. kerület dolgozott eredményesen. Azonban a tanácsoknak sokkal önállóbban kell dolgozniuk ezen a területen. Munkánk elvégzésében a Megyei Párt-végrehajtóbizottság segítségével, irányítása megfelelő volt.

A KV 1955 júniusi, novemberi határozata alapján minden erővel elő kell segíteni az önkéntesség és fokozatosság elvének betartása mellett a mezőgazdaság szocialista szektorának további gyorsított fejlesztését. A mezőgazdaság terméshozama 3 százalékkal való emelésének, az állattenyésztés fejlesztésének elsősorban a szarvasmarha-állomány megszerzését, a szarvasmarha-állomány szarvasmarha-növelésének és az állati terméshozam emelésének feltétele a korszerű agró- és zootechnikai eljárások fokozottabb alkalmazása. Minden eszközzel segíteni kell az új tsz-ek megerősödését. Mindez megkívánja ezen a területen a pártpolitikai munka további javítását, különösen a középparasztok között.

változtatására a Központi Vezetőség márciusi határozata óta a PB. megfelelő intézkedéseket tett, amelyek eredményeként fokozódott a kommunista pedagógusok aktivitása, nőtt a munkás-paraszt tanuló nevelése iránt érzett felelősségük.

Középszkoláinkban jelenleg 58,4 egyetemeken és a főiskolán 52,7 az első éves hallgatók közül 65,8 százaléka a munkás-paraszt hallgatók száma. A munkás-paraszt fiatalok tanulmányi eredményeinek fokozása érdekében még csak a kezdeti lépéseket tettük meg. Biztos eredmények mutatkoznak az iskolai és különösen az egyetem DISZ-szervezetek munkájában. Még mindig nem használják ki azonban a fiatalok nevelésének sokfajta lehetőségét. A diákkollégiumokat ma jóformán csak szállónak tekintik és nem nevelőintézményeknek. Az általános iskolai tanulószobákban, s a napköziben sincs még mindig megfelelő nevelő, oktató munka.

A pártnak a pedagógusok közötti politikai munkája javult. A jelenlegi oktatási évben a pedagógusok 63 százaléka vesz részt párt-és állami ideológiai oktatásban, a tavalyi 20 százalékkal szemben. A családi és iskolai nevelés összhangjának megteremtése érdekében rendezett ankét és a magyar szakos tanárok irodalmi kérdésekben tanúsított állásfoglalása azt mutatja, hogy Szeged pedagógusai egyre aktívabban veszik ki részüket a társadalmi életből, többségükre biztosan támaszkodhat a párt.

Komoly bírálat illeti a Tanács oktatási osztályát és volt vezetőjét, Kiss elvtársat, opportunizmusáért, az iskolák politikai helyzetével szembeni közömböségeért.

Az Oktatásügyi Minisztérium — bár munkája a márciusi határozat óta javult — nem segített megfelelően a pedagógusok közötti politikai munka megjavításában.

Az oktatási intézményekkel kapcsolatos feladataink közül elsőknek a következő évi beiskolázás jó megszervezését kell tekinteni. Maximális pedagógiai segítségnyújtással biztosítani kell a munkás-paraszt fiatalok tanulmányi eredményeinek javulását. Erélyre kell juttatni azt, hogy a pedagógusoknak nemcsak oktatni, hanem — marxista szellemben — nevelni is kell. Bővíteni kell az általános iskolai hálózatot. E feladatok előfeltétele a pedagógus állományunk fiatal erővel és a régi bevált pedagógusok nevelésével való megerősítése.

E mellett nagyobb szere-

(Folytatás a 3. oldalán)

A helyi ipar helyzete és feladatai

A helyi ipar az egész szocialista ipar termelésének 11 százalékát adja. Nép gazdasági jelentőségén túl, számunkra fontos a várospolitikai tervek pénzügyi fedezetének biztosítása szempontjából is. Ebben azonban nem merülhet ki az állami helyi ipar — különösen a szolgáltató ipar szerepe. A javulás ellenére még mindig sok a lakosság indokolt panasa a szolgáltató vállalatokra.

Szegeden 23 ktsz van. Termelésüknek körülbelül 70 százaléka megy a helyi szükségletre. Javult a végzett munka és a termékek minősége is, de nem kielégítő módon.

A pártbizottság, az ipari osztály eddig kevés figyelmet fordított a szövetkezetek megerősítésére. Sok az ellenséges elem és kevés a párttag, gyengék a szövetke-

zeti pártszervezeteink, laza az ellenőrzésük. A KISZÖV nem segíti eléggé az ellenséges elemek eltávolítását, a tagság nevelését, a szövetkezetek anyaggal és megrendeléssel való ellátását. De nem segíti az OKISZ országos központja sem. Munkánkat nagymértékben nehezíti, hogy a szövetkezeteknek nincs egy összefogó városi szerve. A szövetkezetek már eddig is bebizonyították fölényüket a kisiparhoz képest, azonban helyettesíteni még nem tudják, bár ez is feladatuk volna.

Szeged 1345 kisiparosából körülbelül fele — több, mint kellene — az I. kerületben, a másik fele a II. és III. kerületben van. A kisipar területi elosztását a szükségletnek megfelelően kell javítani.

Kereskedelem

Kereskedelmi hálózatunk 25 üzlettel bővült és ezzel jelentősen javult a külső területek üzletekkel való ellátása. Jelentős mértékben megjavítottuk a közönség kiszolgálását és aruval való ellátását. Sok panasz van azonban a Tüzép-fiókok megszüntetése miatt, s hogy a vendéglátó üzemek nem elég tiszták és nem kielégítő a kiszolgálás. A kereskedelmi élet területén lévő hibák nagymértékben abból erednek, hogy ezen a területen nagy számmal vannak megbízhatatlan, erkölcstelen, osztályidegen elemek vezető helyeken. Ezek a szocialista kereskedelemnek és az ott dolgozó becsületes emberek hitelének is ártanak. A III. pártkongresszus határozata óta a pártbizottság a korábbi több figyelmet fordított a kereskedelemre, az ottani pártszervezetek munkájára, a dolgozók politikai nevelésére, a kártékony elemek eltávolítására. A vendéglátó vállalat esete azonban mutatja, hogy mennyire nem elég ez a figyelem. Kereskedelmünk fejlesztésének fő irányja a továbbiakban is az, hogy a területi elhelyezés, kiszolgálás, választék szempontjából igazodjunk a külvárosi lakosság igényeihez. Kellő propagandával elő kell segíteni a kultúrcikk vásárlásának növekedését, az élelmiszerforgalmazás növekedésével szemben.

A város, mint közlekedési csomópont is jelentős. Víz közlekedésünk fejlődése a tisztai rakodók rendbehozását és korszerűsítését veti fel, mint nem túl távoli feladatot. A környező községek és a város kapcsolata szempontjából igen jelentős az elmúlt évben rendszeresített autóbusz-összeköttetés, ami a lakásprobléma csökkentéséhez is hozzájárult. Városi közlekedésünk szempontjából a város közúti állapota miatt ér bennünket jogosan sok kritika, bár körülbelül 11 km közutat és körülbelül 22 km gyalogút építettünk az elmúlt évben, főként a külterületeken.

Fel kell számolnunk a lemaradást

Látunk kell azonban azt is, hogy az eredményeink nagyobbak is lehetnek volna. A márciusi határozat alapján bekövetkezett fordulat ugyanis még nem azt jelenti, hogy az 1953—54-ben történt visszaesést minden területen behoztuk. Az 1955-ös évet 1952-vel összehasonlítva, a

Külön probléma még a közmunkás vállalatok, a DÁV, a Posta, a Vízmű, a Gázgyár tervszerűtlen munkája és ezzel összefüggően az útviszony romlása és az állami pénzek pocskolósa. Állami és pártfegyelmi eszközökkel is el kell járnunk az útviszonyok vezetőivel szemben, akik nem érznek felelősséget a város rendbontásáért és pocskolják az állam pénzt.

A KV 1955 márciusi határozatát egész dolgozó népünk és elsősorban az iparban dolgozó — kivéve a legelmaradottabb rétegeket és ellenséges elemeket — nagy lelkesedéssel, helyszíneli fogadták és teljes szívvel támogatják. Ez meg is hozta a kívánt eredményeket. Az egyetértésünket a tervek teljesítésében, a hibák és bajok leküzdésében tanúsított erőfeszítésük bizonyítja a legjobban.

Az eredmények a hiányosságok ellenére is nagyszerűek és lelkesítőek. Dicsérik az ipar területén dolgozó kommunisztákat, pártszervezeteiket. A vezetőket és egyszerű párttagokat, olyanokat mint Bánkányi Ferencné, Bráth Klára, Somogyi Aladár elvtársak, Krizsán Ferenc, Nagygyörgy Mária, Arató István vállalatvezető elvtársak, művezetőket, mestereket, mint Kardos Ernő, Szabó Sándor mérnök elvtársak, és olyan pártönkivülteket, mint Erdélyi Albert ruhagyári dolgozó, tömegszervezeteket, mint az Autójavító DISZ-szervezete, a Szegedi Kender szakszervezetét, Sarkadi Lajosné pártbizalmi a Lemezgyárban, Fodor Antalné a Textilművekben, Bárdos Jánost a Jutaszónban, Kerk János pártcsoporthoz tartozókat, akik az eredményekért dicsérik ezeket az eredményeket. Az ő lelkes, odaadó munkájukat dicsérik, amelyeket a párt, a nép célkitűzéseinek megvalósításában tanúsították. A tapasztalt áldozatkészség, lelkesedés és a párthoz való ragaszkodás továbbra is a legszilárdabb biztosítéka a terveink megvalósításának.

A mezőgazdaság fejlődése

Szeged város politikai és gazdasági életében nem kis jelentősége van a mezőgazdaságnak. Bár területileg nem nagy, kb. 12.000 kh, és a lakosság 8 százaléka paraszti foglalkozású, ennek ellenére komoly feladatot ad a párt-és állami szerveknek. Az elmúlt két év alatt városunk mezőgazdasága jelentősen fejlődött. A Központi Vezetőség 1953. júniusi határozata után megnőtt a dolgozó parasztozok termelési kedve. 1954-ben a tartalék és parlagföldeket hasznosították, a szántóterületeken 15 százalékkal emelkedett a trágyázás, a mezőgazdasági gépek vásárlása is megkezdte. Emelkedett a jószágállomány. Tettünk lépéseket a középparasztok rovására történt baloldali túlzások kijavítására.

A határozatot követő jobboldali elhajlás azonban rendkívül sok kárt okozott általában az egész mezőgazdaságban. A kisiparban gazdasági lehetőségeinek túlsúlyos felhasználásával félrevezették az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztozokat és a tsz-tagokat egy részét is. Megnőtt a kulákok száma, rémhíreket terjesztettek, fenyegették a tsz-tagokat, stb. Erősen meglazult az állampolgári fegyelem. 1954. őszéig sokan léptek ki a tsz-ből. A pártbizottság irányításával tsz-pártszervezeteink és a tanács szívszív munkájával sikerült a

Termelőszövetkezeteink példamutató munkája

A talajművelés gépesítése csaknem 100 százalékos. A növényápolásnál a munka 65, az aratásnál 58 százalékát végezték géppel. Kiemelkedő a téren a Haladás Tsz, ahol az aratás 80 százaléka gépi munkával, főleg kombájjal történt. Rendszeressé vált a nemesített vetőmag és a műtrágya használata. Az elmúlt évben kukorica területünk 15, ez évben már 70 százalékában vetnek négyzetesen. Ilyen eredményekről azonban nem beszélhetünk állattenyésztésünkben, a zootechnikai eljárások alkalmazásában.

Szeged város politikai és gazdasági életében nem kis jelentősége van a mezőgazdaságnak. Bár területileg nem nagy, kb. 12.000 kh, és a lakosság 8 százaléka paraszti foglalkozású, ennek ellenére komoly feladatot ad a párt-és állami szerveknek.

Az elmúlt két év alatt városunk mezőgazdasága jelentősen fejlődött. A Központi Vezetőség 1953. júniusi határozata után megnőtt a dolgozó parasztozok termelési kedve. 1954-ben a tartalék és parlagföldeket hasznosították, a szántóterületeken 15 százalékkal emelkedett a trágyázás, a mezőgazdasági gépek vásárlása is megkezdte. Emelkedett a jószágállomány. Tettünk lépéseket a középparasztok rovására történt baloldali túlzások kijavítására.

A határozatot követő jobboldali elhajlás azonban rendkívül sok kárt okozott általában az egész mezőgazdaságban. A kisiparban gazdasági lehetőségeinek túlsúlyos felhasználásával félrevezették az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztozokat és a tsz-tagokat egy részét is. Megnőtt a kulákok száma, rémhíreket terjesztettek, fenyegették a tsz-tagokat, stb. Erősen meglazult az állampolgári fegyelem. 1954. őszéig sokan léptek ki a tsz-ből. A pártbizottság irányításával tsz-pártszervezeteink és a tanács szívszív munkájával sikerült a

tsz-eink többségében 1954 nyarára a további bomlást megállítani, majd a tsz-mozgalom lassan ismét kezdett fellendülni.

A pártbizottság a KV márciusi határozata alapján a tsz-ek számszerű fejlesztéséért és mindkét szektorban a terméshozam növeléséért fő feladatának tekintette a tsz-ekben és a paraszti területeken a pártszervezetek megerősítését, a politikai munka színvonalának emelését. Megerősítettük a tsz-pártszervezetek vezetőseit, jobban megszerveztük a pártoktatást, megerősítettük a népnevelő-és pártcsoporthoz tartozókat. Szakemberekkel javaslatokat dolgoztattunk ki a jövedelem emelésére. A tsz-pártszervezetek is aktívabban kezdtek lenni, a gazdasági kérdésekkel egy időben többet foglalkoztak politikai kérdésekkel. Az Új Élet Tsz kivételével javult a tag-és tagjelöltfelvétel. A párttagok növekvő aktivitását mutatta, hogy az átlagos munkaesélyteliség körülbelül 40 százalékkal volt magasabb a pártönkivülteknél. Javult a vezetés színvonala. A munkaesélyteliség is megszűrdült az elmúlt évben, a munkában a tagok 97 százaléka, a munkaversenyben 70—80 százaléka vett részt, bár ezt még mindig nem tudtuk állandósítani. A közös vagyon védelménél is jelentős a javulás.

A talajművelés gépesítése csaknem 100 százalékos. A növényápolásnál a munka 65, az aratásnál 58 százalékát végezték géppel. Kiemelkedő a téren a Haladás Tsz, ahol az aratás 80 százaléka gépi munkával, főleg kombájjal történt. Rendszeressé vált a nemesített vetőmag és a műtrágya használata. Az elmúlt évben kukorica területünk 15, ez évben már 70 százalékában vetnek négyzetesen. Ilyen eredményekről azonban nem beszélhetünk állattenyésztésünkben, a zootechnikai eljárások alkalmazásában.

Tsz-eink egész évben példamutató munkát végeztek, termelési eredményeik meghaladták az egyéni dolgozó parasztozokét. Az ered-

menyekhez hozzájárult a gépalakozások jobb minőségű munkája, a kihelyezett agrónomusok aktív tevékenysége, a patronáló üzemek segítségével, bár munkájukra még ma is a gazdasági segítség jellemző. Az 1954. évhez viszonyítva a közös szövetkezeti vagyon 235 százalékkal, az egy munkaesélyteliség értéke 56 százalékkal emelkedett az 1955-ös évben. Tsz-eink a megszilárdulással egyidőben a taglétszám és a földterület tekintetében is növekedtek. Az 1953—54. évben 498 család, 521 tag, 560 kh-al lépett be. Így 187 taggal, 173 kh. földdel meghaladtuk az 1953-as ténytámadokat, és így jelenleg a közös művelés alá eső területnek 75 százalékát fojtyik nagytüzemi gazdálko-